

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JMÉNO AUTORA: MGR. VLASTA KOLLARIKOVÁ
DATUM VYTVOŘENÍ: 20.10. 2013
ČÍSLO DUMU: VY_32_INOVACE_20_OSZV_ON

Ročník: I.

Vzdělávací oblast: Společenskovední vzdělávání

Vzdělávací obor: Občanská nauka

Tematický okruh: Člověk a společnost

Téma: Mezilidské vztahy a komunikace

Anotace:

Výklad spojený s diskusí

Metodický list:

Lze využít poznatky žáků

MEZILIDSKÉ VZTAHY

Pojem, druhy, sociální interakce, socializace, konflikt, láska, přátelství, rodina

Mezilidské vztahy

Pojem: vstupování jednotlivců nebo skupin do kontaktu, mezilidské vztahy vycházejí z faktu, že člověk je tvor společenský

Druhy: formální, neformální, dlouhodobé, krátkodobé, nutné, nahodilé, partnerské, rodičovské atd.

Sociální interakce: působení jedince na jiného jedince, vede ke kooperaci, nebo ke konfliktu

Druhy: záměrná, nezáměrná, přímá, nepřímá

Chyby: haló efekt, první dojem, projekce, předsudek

Socializace: proces začleňování jedince do společnosti

Konflikt: střetnutí dvou opačných stanovisek

Láska a **přátelství:** silná vazba (rozumová i citová) založená na důvěře, empatii

Rodina: spojení osob pokrevními svazky

Komunikace, dobré mezilidské vztahy

Pojem: z lat. communicare, sdílet, radit se

Proces *dorozumívání se prostřednictvím řeči nebo písma*

Základní druhy: verbální a neverbální

Neverbální komunikace: haptika (dotyk), kinezika (pohyby celého těla), gesta, mimika, vizika (oční kontakt), postunka (postoj těla), proxemika (vzdálenost; zóna intimní, osobní, společenská) atd.

Neverbální komunikace **vypovídá o skrývaných emocích**, například strach, nervozita, přetvářka, agresivita; klid, vyrovnanost

Dobré mezilidské vztahy se vytvářejí na základě:

1. vytváření **přístupu člověka** k sobě samému, k jiným, ke společnosti
2. **dodržování úcty, slušnosti**, zdvořilosti, taktu, upřímnosti, ohleduplnosti, sebekritiky, respektu, nadhledu a dalších vlastností

Otázky k diskusi

Proč mezi lidmi dochází ke konfliktům? Je možné je řešit?

Je správné, aby na prvním místě byli přátelé před rodinou?

Co všechno patří k projevům úcty?

Když je člověk součástí skupiny, může si dělat, co uzná za vhodné, nebo se podřizuje nepsaným pravidlům chování?

Uveďte příklady situací, v nichž používáme spíše prostředky neverbální komunikace.

Zkuste názorně vysvětlit následující pojmy: nadhled, zdvořilost, slušnost, sebekritika

Literatura

EMMERT a kol. *Odmaturuj ze společenských věd*. Brno: Didaktis, 2003, ISBN 80-86285-68-5.

HLADÍK. *Společenské vědy v kostce*. Havlíčkův Brod: Fragment, 1996, ISBN 80-7200-044-6.